

»Σημειωτέον ὅτι ὁ χωρικός ἦν μεμνηστευμένος ἐν τῷ χωρίῳ Βαρθάρα καὶ ἐπρόκειτο μετὰ δύο ἐβδομάδας νὰ τελέσῃ τοὺς γάμους αὐτοῦ. Ἐπειδὴ βεβαίως πρόθεσις ληστείας δὲν ᾤδηγησε τὴν χεῖρα τοῦ δολοφόνου, ὑπόνοιαι ἠγέρθησαν μὴ τις ἐξ ἀντιζηλίας προέβη εἰς τὸ φοβερὸν ἐγκλημα, κτυπήσας ἐν ἐνέδρᾳ καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν τὸν εὐτυχῆ μνηστῆρα ἀκριβῶς καθ' ἣν ὄραν ἐπορεύετο οὗτος πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς μνηστῆς. Ἡ ἀπαρμύθητος νύμφη ἀνακριθεῖσα οὐδὲν ἠδυνήθη ν' ἀνακοινώσῃ, οὐδένα ἐγνώριζε σχόντα ποτὲ ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῆς.

»Προσέθηκε δ' ἐν τῇ ἀνακρίσει ὅτι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μνηστείας ὁ μνηστῆρ ἦτο πάντοτε ψυχρὸς, ἐπιφυλακτικὸς, ὅτε μὲν κατεχόμενος ὑπὸ βαθείας μελαγχολίας, ὅτε δ' ὑποπίπτων εἰς ἀναίτιους νευρικοὺς παροξυσμοὺς. Ἀλλὰ τοῦτο οὐδ' ὅπως φωτίζει τὴν δικαιοσύνην. Προσθετέον ἔτι ὅτι ὁ δολοφονηθεὶς πρὶν ἐκπνεύσῃ ἀδυνατῶν ὡς ἐκ τοῦ φοβεροῦ ἐγκεφαλικοῦ κλονισμοῦ νὰ δώσῃ λογικὴν τινα ἀπάντησιν εἰς τὰς ἀπευθυνόμενας ἐρωτήσεις ἐτραύλιζε μόνον παραληρῶν: τὸ βοτάνι τῆς ἀγάπης.»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑΙ ΦΥΛΑΙ

ἐν ζωῶδει καταστάσει.

Μεταξὺ τῶν φυλῶν, αἵτινες διατελοῦσιν ἔτι εἰς κατάστασιν ἡκιστα διαφέρουσαν τῆς ζωῶδους, φαίνεται ὅτι δύο εἶνε αἱ προεξάρχουσαι: οἱ νάννοι Δόκοι τοῦ Χόα ἐν Ἀβυσσινίᾳ καὶ οἱ Δίγεροι Ἰνδοὶ διαιωμένοι ἐν τοῖς σπηλαίοις τῆς Σιέρρας Νεβάδας.

Ὁ περιηγητὴς Κράφφ, ὅστις εἶδεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τοὺς Δόκους, λέγει ὅτι οἱ ἄγριοι οὗτοι διάκεινται εἰς πνευματικὴν κατάστασιν ἀπιστεῦτως ταπεινῆν. Ἄγνοοῦσι τὴν χρῆσιν τοῦ πυρός καὶ οἰανδήποτε καλλιέργιαν τῆς γῆς. Σπόροι, καρποί, ρίζαι ἄς ἐκσπῶσι μόνον διὰ τῶν ἰδίων ὀνύχων καὶ μεγάλοι τινὲς μύρμηκες χρησιμεύουσιν αὐτοῖς πρὸς τροφήν. Εὐτυχεῖς ἂν ποτε συλλάβωσι μὺν ἢ σαύραν ἢ ὄφιν! Πλατωνῶνται γυμνοὶ καὶ ἀνέστιοι ἀνά τὰ δάση, ἀδυνατοῦντες νὰ κατασκευάσωσι καλύβας· ἄσυλον συνήθως ζητοῦσιν ἀναρριχώμενοι ἐπὶ τῶν δένδρων.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Βέδδαι τῆς Κεϋλάνης δὲν εἶνε τούτων ὑπέρτεροι. Ἡ φυσιογνωμία αὐτῶν εἶνε ἀπαισία, κτηνώδης. Ζῶσιν ὡς ζῶα, ζητοῦντες καταφυγὴν εἰς τὰς σχισμάς τῶν βράχων ἐν ὄρᾳ ὑετοῦ. Πρὸς ὕπνον κατασκευάζουσιν εἶδος φωλεᾶς ἐπὶ τῆς κορυφῆς δένδρου, εὐθὺς δ' ὡς ἀκούουσι τὸν ἐλάχιστον θόρυβον ἀναρριχῶν-

ται καὶ κρύπτονται μετὰ τρόμου ἐν αὐτῇ.

Καὶ οἱ παρὰ τὸν Νεῖλον Ἀκκκι εἶνε ἀξιοί τούτων ἀδελφοί. Μικρόσωμοι, στενὸν ἔχοντες τὸν θώρακα καὶ προέχουσαν τὴν γαστέρα ὡς τοῦ οὐραγκοτάγκου, τὴν δὲ σπονδυλικὴν στήλην ὁμοίαν τῇ τοῦ πιθήκου κιμπατζῆ. Τὰ πέλματα τῶν ποδῶν ἔχουσι πλατέα.

Βεβαίως ὄλαι αἱ ἀνθρώπινοι φυλαὶ δὲν εἶνε ἐπιδεκτικαὶ προόδου· ὑπάρχουσι τινὲς ὅπως ἀνεπίδεκτοι καὶ ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι, αἵτινες δι' αὐτὸ τοῦτο ἐξηφανίσθησαν ἀπὸ τῆς γῆς. Λαοὶ ζῶντες διὰ τῆς θήρας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μηχανευθῶσιν ἕτερον μέσον πρὸς σύλληψιν ἢ πρὸς φόνον τῶν θηραμάτων ἢ τὸν λιθοβολισμόν! Ἔτεροι παρὰ τὴν ἀκτὴν διαιωμένοι ἀναμένουσι παρὰ τοῦ κύματος ὄστρακα καὶ κογχύλας, ἀγνοοῦντες καὶ τὸν ἀπλούστατον τρόπον ἀλιείας. Ἴνα μεταβῶσι δ' εἰς παρακείμενα νησιδία κολυμβῶσιν ἀγνοοῦντες τὴν χρῆσιν σκάφους.

Μεταξὺ τῶν ἀνεπίδεκτων μορφώσεως πληθυσμῶν καταλέγονται μαῦροὶ τινες τοῦ ἄνω Νεῖλου, ἕτεροι τῆς χερσονήσου Μαλάκκας, φυλαὶ τινες τῆς Αὐστραλίας κλπ. κλπ. Πάσαι αἱ προσπάθειαι τῶν ἱεραποστόλων καὶ τῶν περιηγητῶν ὅπως ἐμφυσήσωσιν εἰς αὐτοὺς πνοὴν τινα πολιτισμοῦ ἀπέβησαν μάταιαι. Πολλοὶ ἐκ τῶν ἀποπειραθέντων διεκήρυξαν ὅτι ἀπλούστατα πράγματα ἠδύναντο εὐκολώτερον νὰ διδάξωσιν εἰς κατοικίδια ζῶα ἢ εἰς τοὺς καλούμενους αὐτοὺς ἀνθρώπους! Ἡ ἡλιθιότης τινῶν ἐξ αὐτῶν εἶνε τοσαύτη, ὥστε εὐθὺς ὡς ἐντείνωσι τὴν προσοχὴν ἵνα κατανοήσωσιν τι, καταλαμβάνονται ὑπὸ ὕπνου, ἐπιμένοντες δ' ἔτι πλέον ἀσθενοῦσι!

Περιηγητῆς ἐκ τῶν ἐπισκεφθέντων τοιαύτας φυλάς λέγει. Ὅσον δύναμαι ἐκ πιθήκου νὰ κάμω ἄνθρωπον πολιτισμένον, ἄλλο τόσον δύναμαι νὰ τὸ κατορθώσω καὶ ἐκ τοιοῦτου ἡλιθίου ἀνθρώπινου πλάσματος.

Μόνον αἶσθημα ἰδηγοῦν αὐτοὺς εἶνε ἡ αὐτοσυντηρησία, καὶ αὕτη συγκεντροῦται εἰς τὴν εὐρεσιν τροφῆς, τροφῆς οἷας δῆποτε. Κατασπαράσσουσιν τὰ ἐν ἀποσυνθέσει θνησιμαῖα, περιλείχοντες λαίμαργως αὐτοὺς τοὺς σκόληκας, οἵτινες ἐρποῦσιν ἐπάνω, καὶ τρώγουσιν ὠμούς τοὺς ἰχθύς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τοῦ τελευταίου ἄκρου τῆς οὐράς, δέχως νὰ ἀπορρίψωσιν οὐδ' ἐν ὄστοῦν, οὐδ' ἐν λέπας.

Τὸ αἶσθημα τῆς στοργῆς εἶνε ἄγνωστον παρὰ τοῖς ἄγριοις αὐτοῖς πληθυσμοῖς. Οἱ γονεῖς γηράσκοντες ἐγκαταλείπονται ὑπὸ τῶν ἰδίων τέκνων ἢ ἀποθάνουσι τῆς πείνης ἢ καταφαγωθῶσιν ὑπὸ τῶν θηρίων. Αὐτοὶ οἱ σοβαρῶς ἀσθενοῦντες αὐτοκτονοῦσιν, ἄλλως ἀποκτείνονται ὑπὸ τῶν ὑγιῶν. Ἐν Πολυνησίᾳ στραγγαλίζουσιν ἢ θάπτουσι ζωντανούς τοὺς νοσοῦντας. Ἡ δὲ παι-

δοκτονία εἶνέ τι κοινότατον. Ἐν ἡ περιπτώσει πατήρ πεπολιτισμένος θὰ ἐπέπληττεν ἡ ἑρραπιζεν ἀτακτῆσαν τέκνον, ὁ ἄγιος τὸ φονεῦει. Ἐν Ἀφρικῇ, παρὰ τοῖς μαύροις, παιδία τίθενται πολλάκις εἰς τὰς παγίδας τῶν λεόντων, ὅπως προκαλῶσι διὰ θρήνων καὶ κραυγῶν τὰ θηρία!

Ἡ ἀνθρωποφαγία δὲν εἶνε ἀπαραίτητον χαρακτηριστικὸν τῆς ἀγριωτάτης καταστάσεως φυλῆς τινος, διὰ τοῦτο καὶ δὲν εὐρίσκομεν αὐτὴν παρὰ πᾶσι τοῖς ἐν πλήρει ἀποκτηνώσει διατελοῦσι πληθυσμοῖς. Ἀλλὰ παρὰ τισι τούτων ἔχει λάβει χαρακτῆρα ὄλως παράδοξον καὶ ἔχει συστηματοποιηθῆ ὡς ἀνθρωποφαγία ἐξ οὐκ οὐκ σεβασμοῦ αἴφνης ἢ ὡς ἀνθρωποφαγία ἐκ πολεμικοῦ ὄργασμοῦ. Οὕτως ὑπάρχουσιν οἱ τρώγοντες τοὺς ἰδίους γονεῖς, ὅπως παράσχωσιν αὐτοῖς ἄξιον τάφον τοὺς ἑαυτῶν στομάχους, ὑπάρχουσιν οἱ σπαράσσοντες διὰ τῶν ὀδόντων τὴν αἰμοσταγῆ καὶ πάλλουςαν ἔτι καρδίαν τοῦ πολεμίου, ἵνα μεταλάβωσι τῆς ἀνδρείας καὶ τοῦ πολεμικοῦ μένους ὅπερ ἐνόκει ἐν αὐτῇ!

X*

ΠΑΡΑΔΟΞΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ἐν Παρισίοις παρεστάθη ἐσχάτως μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας νέα κωμωδία γραφεῖσα ἐν συνεργασίᾳ ὑπὸ Βισσῶν καὶ Μάρς. Τοῦ πρώτου τὸ ὄνομα εἶνε διάσημον ἤδη ὡς συγγραφέως θεατρικῶν ἔργων, ἀλλὰ τὸ τοῦ δευτέρου πρῶτην φορὰν ἐνεγράφετο. Τοῦτο ἐκίνησεν εἰς περιέργειαν τοὺς καινοθήρας τοῦ παρισινοῦ τύπου, οἵτινες διὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτοὺς δεξιότητος ἄμα καὶ ἀθυροστομίας ἀνεῦρον καὶ ἐδημοσίευσαν τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης παραδόξου συνεργασίας.

Πρὸ τριετίας ὁ Βισσῶν, ὅστις διέρχεται τοὺς θερινούς μῆνας ἐν Ναντέρ, ἐδέξατο τὴν ἐπίσκεψιν νεανίου τινὸς σεμνοῦ καὶ δειλοῦ.

— Κύριε, εἶπεν οὗτος ἄμα εἰσελθὼν, ἔκοψα ἀπὸ μίαν ἡμερίδα αὐτὸ τὸ κομμάτι. Καὶ ἐπέδειξε τὴν κατακλιῖδα ἄρθρου, ἐν ᾗ ἐγένετο λόγος περὶ ἀστειοτάτου τινὸς ἐπεισοδίου συνεπέας διαζυγίου.

Ὁ Βισσῶν διέδραμε διὰ τοῦ βλέμματός τεμάχιον τῆς ἡμερίδος.

— Καὶ ἐγὼ, εἶπε, παρετήρησα τὸ ἄρθρον αὐτό, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἰδοῦ ὅτι τὸ ἔχω κόψη καὶ τὸ ἔχω φυλάξῃ εἰς τὴν θήκην, ὅπου φυλάττω τὰ θέματα ὅσα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πηγαὶ δραμάτων ἢ κωμωδιῶν.

Ὁ νεανίας ἐκύψε τὴν κεφαλὴν ἐν ἀπογνώσει:

— Αἶ! τόσῳ τὸ χειρότερον! ἐψιθύρισε καὶ ἔχαιρέτιζεν ἐν' ἀπέλθῃ.

— Ἐπὶ τέλους, κύριε, εἶπεν ὁ Βισσῶν, ἐξηγηθῆτε. . .

— Ὅταν ἀνέγνωσα τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ ἄρθρου, μοῦ ἐφάνη ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ μία κωμωδία ἐξ αὐτοῦ καὶ ἦλθα. . . Ἀλλὰ ἀφοῦ καὶ σεῖς τὸ ἐσυλλογίσθητε, κύριε. . . συγχωρήσατέ με διὰ τὴν ἐνόχλησιν.

Ἡ περίλυπος στάσις τοῦ νεανίου ἐκίνησεν εἰς συμπάθειαν τὸν συγγραφέα.

— Ἐνομίσατε λοιπὸν ὅτι τὸ κομμάτι αὐτὸ ἦτο δυνάττον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πηγὴ κωμωδίας;

— Ναι, καὶ ἤθελα νὰ σᾶς ἐρωτήσω. . . ἂν θὰ μου ἐκάμνετε τὴν τιμὴν. . . νὰ συνεργασθῶμεν.

— Ἐχετε καταγίνῃ εἰς τὰ θεατρικά;

— Ἐγὼ! . . . εἶμαι ὑπάλληλος τοῦ σιδηροδρόμου:

— Καὶ τί κερδίζετε ἀπὸ τὴν θέσιν σας;

— Ἐκατὸν φράγκα τὸν μῆνα.

Ὁ Βισσῶν ἠτένισε τὸν νεανίαν.

— Καλὰ λοιπὸν, ἀφοῦ καὶ οἱ δύο εἴχομεν τὴν αὐτὴν ἰδέαν, θὰ γράψωμεν τὴν κωμωδίαν μαζύ.

Μικροῦ δεῖν ἐλιποθύμησεν ὁ σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος!

— Ἄλλ' αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν γίνονται μετὰ τὸν ἄερα. Ἐχομεν τὰς βάσεις, τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰ ἀναπτύξωμεν, νὰ τὰ καταστρώσωμεν εἰς σκηνάς. Θὰ κάμω ἐγὼ τὸ ὄλον σχεδιάσμα καὶ θὰ σᾶς τὸ στείλω. Σεῖς θὰ ἐργασθῆτε διὰ τὸν διάλογον ἐπ' αὐτοῦ καὶ θὰ μοῦ τὸν φέρετε.

Οὕτω καὶ ἐγένετο. Μετὰ τρεῖς μῆνας ὁ νεανίας ἐπανήρχετο φέρων τὰς τρεῖς πράξεις τοῦ ἔργου ἐτοιμούς.

Ὁ Βισσῶν ἀνέγνω τὸ χειρόγραφον καὶ ἀποδίδων αὐτό:

— Δὲν εἶνε τίποτε ἀπ' αὐτά, εἶπε.

— Θεέ μου! . .

— Αἶ δά, παρηγορηθῆτε! Δὲν ἐπετύχατε τὴν πρῶτην φορὰν, θὰ ἐπιτύχετε τὴν δευτέραν.

Ὁ νεανίας ἀνεχώρησε καὶ ἐπανῆλθε μετὰ τινὰ χρόνον.

— Πολὺ καλλίτερα τόρα, ἀπεκρίνατο ὁ Βισσῶν. Θὰ τάρῃσωμεν λοιπὸν νὰ κοιμηθῇ καμπόσους μῆνας. . . καὶ ἔπειτα. . .

— Καμπόσους μῆνας! . . . ἐπανελάβε θρηνωδῶς ὁ νεαρὸς ὑπάλληλος.

— Βέβαια! θαρρεῖτε λοιπὸν πῶς μόνον αὐτὸ ἔχω εἰς τὸ κεφάλι μου! Μαίνετε ἡσυχος ὅμως καὶ θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του.

Οἱ μῆνες παρήρχοντο — τέλος μίαν ἡμέραν λαμβάνει ὁ νεανίας γράμμα τοῦ Βισσῶν.

Σπεύδει εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ.

— Ἦλθεν ἡ ὥρα του. Ἴδου τόρα τί ἔχομεν νὰ κάμωμεν! . . Ὅθὰ στείλω τὸ ἔργον μας εἰς τὴν γαλλικὴν Κωμωδίαν.